

Bögöz
Református templom
Jelentés a templom részletes falkutatásáról

A bögözi református templom falkutatását a bögözi Református Egyházközség, a felújítást vezető tervező és az Új Ezredév Alapítvány megbízásából végeztük. A kutatás a templomot érintő teljes restaurálás részeként történt meg.

-A kutatást 2013 május és november hónapjai között végeztük több szakaszban. Az alábbiakban a kutatás eredményeit összegezzük:

-A belső falkutatás során egyértelművé vált hogy bár a hajó és a szentély falain a történeti vakolatok fennmaradtak, azok felületén nem találtunk kifestésre utaló nyomokat. A déli hajófalán, a diadalív szomszédságában egy kőkeretes, csúcsíves ikerfülkét találtunk mely minden valószínűség szerint a diadalívnél álló mellékoltár szentségtartója lehetett.

-A diadalív hajó felőli oldalán egy ötsoros latin nyelvű feliratot találtunk. A felirat a hajó boltozatának építése után készült. A minden valószínűség szerint 1509-es felirat egy Bögözi János által kezdeményezett templomfelújításnak állít emléket.

-A szentély kutatásánál a bordák, zárókövek, diadalív, sekrestyeajtó kőfelületén narancsos árnyalatú színtörédeket találtunk. A boltozat és az oldalfalak felületén részben a XV-XVI századi részben a XVIII. Századi fehérre meszelt vakolat maradt fenn. A szentély északkeleti oldalán egy 1724-es latin nyelvű javítási feliratot tártunk fel és állítottunk helyre.

HOC TEMPLVM

RENOVATUM PER

COEMENTARIOS

PAULUM ET STEPHANUM BIHARI

1724

-A belső falfelület helyreállítása során a kivitelező az útmutatásainkat követve a vakolatfelületeket csak a föltétlen szükséges helyeken távolították el. A falakat megtisztították az utólagos mészrétegektől. A hajó kimeszelésénél tört-fehér árnyalatot javasoltunk és egy árnyalati megkülönböztetéssel bemutattuk a hajdani boltozat ívmezőit.

A külső falkutatás során kiderült hogy falképek nemcsak a teljes déli hajófalat, hanem a torony déli oldalát is díszítették. A torony déli pillére által takart felületen fennmaradt a középkori freskós felület. A torony oldalfalait kutatva feltételezzük hogy az eredetileg alacsonyabb toronynak nyitott, tornácos fedélszéke volt. A déli portikusz fölött a kutatás során kiderült hogy a két támpillér a koronázópárkány és a kapu által bezárt négyszögben a történeti vakolatrétegek teljesen fennmaradtak. A kapu fölötti részen középtájt egy csúcsíves kőkeretes ablak került elő melyet később részlegesen kibontottunk. A csúcsíves ablak és a pillér közti részen egy téglalap alakú, gazdag keretezésű középkori figurális falfestmény került elő. A külső falkép színeicsak részben

maradtak fenn. A középkori falkép fölött egy későbbi, feltehetően XVII-XVIII. Századi felirattöredék maradt fenn.

2013 December 9 Marosvásárhely

Kiss Lóránd festő-restaurátor

